

Godišnji izvještaj o transparentnosti

za 2012. godinu

PKF Re Opinion d.o.o. Sarajevo

Godišnji izvještaj o transparentnosti

za 2012. godinu

PKF Re Opinion d.o.o. Sarajevo

SADRŽAJ

1	Pravna i vlasnička struktura	4
2	Upravljačka struktura	4
3	PKF International Limited.....	4
4	Interna kontrola	5
4.1	Odgovornost uprave za kvalitet	5
4.2	Revizijska metodologija	5
4.3	Prihvatanje i zadržavanje klijenata	6
4.4	Učinkovito izvršavanje posla.....	6
5	Interni nadzor i provjera kvaliteta rada.....	7
6	Vanjski nadzor i provjera kvaliteta rada	7
7	Profesionalna etika i nezavisnost	7
8	Stalno stručno usavršavanje.....	8
9	Finansijski podaci.....	8
10	Primanja ovlaštenih revizora.....	9
11	Popis društava od javnog interesa na teritoriji Republike Srpske u kojima je Društvo obavilo reviziju u toku 2012. godine obavljena.....	9

Godišnji izvještaj o transparentnosti

za 2012. godinu

PKF Re Opinion d.o.o. Sarajevo

Svi revizori subjekata od javnog interesa koji posluju na teritoriju Republike Srpske dužni su objaviti godišnji izvještaj o transparentnosti, u skladu sa članom 24a. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 52 od 18.5.2011. godine). Ovaj izvještaj, kojeg po drugi put priprema PKF Re Opinion d.o.o., odnosi se na godinu koja je završila 31. decembra 2012. godine i društvo PKF Re Opinion d.o.o. isti objavljuje na svojoj internet stranici.

Godišnji izvještaj o transparentnosti

za 2012. godinu

PKF Re Opinion d.o.o. Sarajevo

1 Pravna i vlasnička struktura

PKF Re Opinion d.o.o. Društvo za reviziju d.o.o. Sarajevo (dalje u tekstu: Društvo) osnovano je 2004. godine (rješenjem Kantonalnog suda u Sarajevu, MBS: 1-24791 i pod nazivom Re Opinion d.o.o.). Društvo je upisano u sudski registar Općinskog suda u Sarajevu pod matičnim brojem 65-01-1354-09, datum rješenja 14.10.2009. godine. Društvo je registrovano za računovodstvene, knjigovodstvene i revizijske djelatnosti, i porezno savjetovanje. Sjedište društva je u Sarajevu, ul. Grbavička 4.

Društvo je licencirano za obavljanje poslova revizije kod Ministarstva finansija Federacije BiH (registarski broj u Registru revizorskih društava: 9090351108) i Ministarstva finansija Republike Srpske (licenca - dozvola za rad broj: 06.15/455-1-1/09).

U 2012. godini, Društvo je rješenjem Komisije za vrijedonosne papire Federacije BiH uvršteno na Listu revizorskih društava za obavljanje usluga revizije investicijskih fondova (br: 05/3-19-213/11 od 23. juna 2011. godine); prijava na Listu je obnovljena 30. augusta.2012. godine (akt Komisije broj 05/3-49-1976/12), nakon što je zaposlenica društva položila stručni ispit za sticanje zvanja Investijski savjetnik, a što je uslov za obavljanje revizije finansijskih izvještaja investicijskih fondova kojeg postavlja Komisija.

Osnivači društva su Branković Miroslav, Fejzić Nihad i Kaknjo Lejla. Visina temeljnog kapitala iznosi 10.000,00 KM.

2 Upravljačka struktura

Društvom upravljaju osnivači na način utvrđen Statutom Društva, a poslovanje Društva vodi i Društvo zastupa direktor, Nihad Fejzić.

Reviziju za svakog od klijenata Društva predvodi Partner odgovoran za sprovedbu revizije; unutar Društva i mreže PKF International Limited čije je Društvo članica, izraz „Partner“ se koristi za opisivanje viših odnosno *senior* zaposlenika, profesionalca sa značajnim, dugogodišnjim iskustvom na poslovima revizije. Direktor Društva je ujedno i Partner odgovoran za sprovedbu revizije, koji je odgovoran za pružanje sveukupno kvalitetne usluge revizije svakom od klijenata, a kojem na angažmanu revizije asistira Menadžer revizije, viši odnosno *senior* zaposlenik, koji je odgovoran za planiranje i koordinaciju angažmana, odabir i upravljanje timom revizora i saradnika na angažmanu, tehničko vodstvo na angažmanu, praćenje progressa revizije, komunikaciju sa Partnerom i klijentom i isporuku dokumenata o reviziji.

3 PKF International Limited

Društvo je članica mreže PKF International Ltd. (dalje u tekstu: PKFIL), mreže pravno nezavisnih kompanija koje pružaju usluge statutarnih i internacionalnih revizija, finansijskog i poslovnog savjetovanja. Mreža zapošljava oko 20.000 ljudi u preko 400 ureda koji posluju u 125 zemalja svijeta i ima godišnji promet od 2,6 milijardi US dolara (podatak za godinu koja je završila 30. juna 2012. godine).

Godišnji izvještaj o transparentnosti

za 2012. godinu

PKF Re Opinion d.o.o. Sarajevo

Društvo je 11. junu 2009. godine potpisalo Ugovora o licenciranju sa PKFIL, firmom registrovanom u Engleskoj. Prema ovom ugovoru, Društvo je ovlašteno da koristi ime PKF, u skladu sa jasno definisanim okolnostima, pod specificiranim uslovima, za posebnu namjenu i na jasno utvrđenoj teritoriji a za što je Društvo obavezno plaćati kvartalne naknade. PKFIL nema finansijske ili upravljačke interese u Društvu.

Društvo je članica PKF International Ltd., mreže pravno nezavisnih kompanija i ne preuzima odgovornosti odnosno obaveze za aktivnosti ili neaktivnosti bilo koje druge članice ili članica mreže. Više informacija o PKFIL-u, mreži i članicama mreže dostupno je na web stranici www.pkf.com.

4 Interna kontrola

U skladu sa Međunarodnim standardima kontrole kvaliteta, Međunarodnim standardima revizije i zahtjevima Međunarodnih profesionalnih standarda koje kao članica mreže PKF International Ltd. imamo obavezu poštovati, uspostavili smo sistem kontrole kvaliteta koji je dizajniran na način da pruža razumno uvjerenje da Društvo, zajedno sa zaposlenicima, posluje i ponaša se u skladu sa profesionalnim standardima, standardima struke i relevantnim zakonskim propisima, te da revizijski izvještaji društva odgovaraju datim ili nađenim okolnostima.

Osnovni principi koji definišu sistem kontrole u Društvu su:

- Odgovornost uprave za kvalitet
- Profesionalna etika
- Prihvatanje i nastavak saradnje sa klijentima
- Upravljanje ljudskim resursima
- Učinkovito obavljanje poslova
- Nadzorne aktivnosti
- Dokumentovanje aktivnosti.

4.1 Odgovornost uprave za kvalitet

Sveobuhvatna odgovornost za sistem kontrole kvaliteta je delegirana je na gđina Fejzić Nihada, direktora Društva i Partnera odgovornog za sprovedbu revizije. Operativna odgovornost za razvoj odgovarajućih politika i procedura koje se odnose na osiguranje kvaliteta delegirana je na jednog člana Uprave, gđina Branković Miroslava, ovlaštenog revizora i partnera, odnosno partnera za osiguranje kvalitete, EQCR.

4.2 Revizijska metodologija

U izvršenju angažmana revizije Društvo primjenjuje PKF International Ltd. revizorsku metodologiju, koja je usklađena sa Međunarodnim revizijskim standardima (ISA) i konzistentna je sa revizijskim politikama i procedurama koje definišu PKF International Međunarodni profesionalni standardi. U izvršenju angažmana Društvo koristi informatički revizijski paket, odnosno metodologiju koju je interno razvio i kojeg održava PKF International Ltd. i koji sadrži datoteke u kojima se dokumentuju radni zadaci, po fazama, za svaki revizijski angažman.

Godišnji izvještaj o transparentnosti

za 2012. godinu

PKF Re Opinion d.o.o. Sarajevo

Ovaj informatički alat, *Assure*, sadrži razvijene i opsežne *help screens*, upite (engl. prompts) i *cross reference* sa drugim unesenim podacima i dokumentima što predstavlja podršku članovima revizorskog tima kod donošenja odluka i sastavljanja mišljenja. Elektronski potpisi za unesene podatke i dokumente u svakoj od faza revizije osiguravaju da su zathjevani postupci revizije dovršeni i pregledani hronološki. Dio paketa su također i etički standardi i referentna dokumentacija. Rad menadžera revizije i njegovog tima na revizijskom angažmanu, odnosno podaci i dokumenti koje članovi tima unose i kreiraju u *Assure* alatu pregleda Partner u reviziji.

Društvo posjeduje odgovarajuću platformu i licencu za korištenje ovog informatičkog alata, koju obnavlja godišnje, dok se ažuriranje u metodologiji i samoj platformi vrši shodno izmjenama i dopunama relevantnih revizijskih standarda a koje objavljuje *International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB)*, što osigurava usklađenost revizijske metodologije sa svakim od postojećih revizijskih standarda.

4.3 Prihvatanje i zadržavanje klijenata

Društvo sprovodi postupke prihvatanja i zadržavanja odnosa s klijentima koji su u skladu sa Međunarodnim standardom kvaliteta 1, gdje je polazna tačka prikupljanje dovoljno kvalitetnih informacija o klijentu prije donošenja odluke o prihvatanju i/ili nastavku saradnje. Direktor Društva vrši procjenu klijenta tako što od klijenta prikuplja relevantne podatke, te analizira upravljačku strukturu i vlasništvo, vrstu poslovanja te ostale specifične kvalitativne i kvantitativne informacije koje omogućavaju prepoznavanje rizika na temelju kojih se odlučuje o prihvatanju klijenta ili o nastavku saradnju. Procedura prihvatanja i zadržavanja klijenta također podrazumijeva i rješavanje vezanih etičkih pitanja, odnosno potvrdu nezavisnosti od klijenta, objektivnost i nepostojanje konflikta interesa i, konačno, vrši se procjena raspoloživosti zaposlenih u Društvu (formira se revizorski tim), koji posjeduju adekvatna znanja i sposobnosti neophodne za kvalitetno obavljanje revizijskog angažmana.

4.4 Učinkovito izvršavanje posla

Revizija se obavlja u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima i zahtjevima regulatora i zakonodavnog tijela i u skladu sa metodologijom razvijenom od strane PKF International Ltd., a koja je također ažurirana u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima.

Temelj revizijskog pristupa u Društvu je razumijevanje klijentovih poslovnih aktivnosti i okruženja, prepoznavanje specifičnog rizika vezanog uz klijenta te postavljanje revizijskih programa prema utvrđenom riziku. Cjelokupan proces je podržan savremenim, integrisanim revizijskim software-om, koji je licenciran od strane PKF International Limited. Revizijski programi pregledaju se najmanje jednom godišnje kako bi se uzele u obzir eventualne promjene standarda, preporuke internog nadzora poslovanja kontrole kvalitete i eksternih regulatora, zajedno sa preporukama korisnika programa a kako bi se unaprijedila efikasnost rada.

U reviziji klijenata od javnog interesa, čijim se vrijednosnim papirima trguje na berzi ili se priprema izlazak na berzu, te kod ostalih klijenata gdje je utvrđen specifičan rizik i bira se na temelju svog iskustva i poznavanja klijentova sektora poslovanja, obavezan je angažman drugog partnera. Drugi partner se obavezno mora uključiti u ključne stadije tokom revizije, uključujući planiranje, razmatranje značajnih revizijskih pitanja koja nastaju tokom obavljanja revizije te zaključenje angažmana.

Godišnji izvještaj o transparentnosti

za 2012. godinu

PKF Re Opinion d.o.o. Sarajevo

5 Interni nadzor i provjera kvaliteta rada

Kao članica PKF International Limited (PKFIL) mreže, Društvo je predmet periodičnog inspekcijskog procesa koji uključuje kontrolu kvaliteta rada i upravljanja od strane PKFIL. Zapažanja inspekcije, te uticaji i preporuke, dio su internog nadzora i provjere kvaliteta rada. Raspored inspekcije po regijama određuje PKFIL, obično u periodu od 3-5 godina od prethodnog inspekcijskog ili akreditacijskog procesa. U 2012. godini u Društvu nije bilo inspekcije od strane PKFIL-a.

U periodu od 21. od 24. septembra 2012. godine, Partner odgovoran za osiguranje kvaliteta u Društvu, u skladu sa internim politikama i procedurama PKFIL-a koje se naslanjaju na odredbe Međunarodnog standarda za kontrolu kvaliteta i usklađivanje relevantnih procedura i dokumentacije, sproveo je redovni nadzor poslovanja koji je obuhvatio period 01. januara do 31. decembra 2012. godine i najmanje jedan završni revizijski angažman po menadžeru/voditelju revizije.

6 Vanjski nadzor i provjera kvaliteta rada

U periodu od 22. juna do 03. avgusta 2012. godine, Društvo je bilo predmetom redovnog nadzora koje Ministarstvo finansija Republike Srpske sprovodi u skladu sa članom 43. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ br. 36/09 i 52/11 i članom 3. Metodologije javnog nadzora nad računovodstvenom i revizorskom profesijom u Republici Srpskoj). Izvještaj o sprovedenom predmetnom nadzoru (broj 06.12/491-42-1/2012 od 3. avgusta 2012. godine) nudi sljedeći i jedini zaključak:

„Na osnovu provedenog javnog nadzora nadziranom društvu za reviziju skrećemo pažnju na sljedeće:

- da se ugovori o reviziju zaključuju u zakonom propisanom roku
- da se u Registar privrednih društava za reviziju, u Zakonom propisanom roku prijavljuju sve promjene u podacima koji se, u skladu sa članom 32. Zakona, vode u Registru.,,

7 Profesionalna etika i nezavisnost

Profesionalno i administrativno osoblje zaposleno u Društvu je obavezno ponašati se u skladu sa Kodeksom etike profesionalnih računovođa (dalje u tekstu: Kodeks) i sa relevantnim važećim propisima. Svi zaposlenici obavezni su, najmanje jednom godišnje a obično na početku revizijske sezone u mjesecu septembru, pismeno, u obliku Izjave koju potpisuju zaposlenik i Direktor Društva, potvrditi nezavisnost od finansijskog ili drugog interesa kod klijenata kod kojih se obavlja revizija ili druga profesionalna usluga. Također, kao članica PKFIL-a Društvo postupa u skladu sa pravilima i smjernicama mreže kod osiguranja nezavisnosti od klijenata revizije u mreži, nepostojanju finansijskih interesa kod klijenata revizije u mreži, i obavljanja ostalih, nerevizijskih usluga, za članice mreže.

Dalje, svi zaposlenici su obavezni pridržavati se uputa o povjerljivosti podataka, u skladu sa Kodeksom. Ugovor o radu svakog zaposlenika sadrži odredbu „Tajnost poslovnih podataka Poslodavca i zabrana konkurencije sa poslodavcem“ koja specificira obavezu zaposlenika da za vrijeme trajanja Ugovora o radu, u i van radnog vremena, te po prestanku radnog odnosa, poštuje i čuva kao tajnu informaciju koje saznaje a koje se odnose na Društvo i klijente. Svi zaposlenici obavezni su, najmanje jednom godišnje a obično na početku revizijske sezone u mjesecu septembru, pismeno, u obliku Izjave koju potpisuju zaposlenik i Direktor Društva, potvrditi da postupaju u skladu sa načelima povjerljivosti Kodeksa.

Godišnji izvještaj o transparentnosti

za 2012. godinu

PKF Re Opinion d.o.o. Sarajevo

Uprava Društva je usvojila politiku rotacije partnera i menadžera revizorskog angažmana (odnosi se na pravna lica koja kotiraju na berzi), što je u skladu sa odredbama Međunarodnih revizijskih standarda i važećih Zakona o računovodstvu i reviziji na teritoriji Bosne i Hercegovine. U Društvu, ova politika podrazumijeva rotaciju partnera i menadžera revizije svakih 5 godina, i *cooling off* period od 2 godine.

8 Stalno stručno usavršavanje

Ovlašteni revizori i certificirane računvođe, kao i oni zaposlenici Društva koji u svom planu karijere imaju za cilj sticanje i zadržavanje zvanja certificiranog računovođe ili ovlaštenog revizora, prisustvuju seminarima u organizaciji profesionalnih organizacija u okviru programa kontinuirane profesionalne edukacije čiji nadzor vrši Savez računovođa, revizora i finansijskih djelatnika Federacije BiH te edukaciji u okviru međunarodnog akreditacijskog programa ACCA (Association of Chartered Certified Accountants). Također, na osnovu člana 2. stav 1. Pravilnika o uslovima za obavljanje revizije finansijskih izvještaja investicijskih fondova kojeg donosi Komisija za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine i kojeg objavljuju službena glasila u zemlji, Društvo je zaposlenici osiguralo podršku za pripremu i polaganje stručnog ispita za sticanje zvanja Investicijski savjetnik, čime su stečeni uslovi za ostanak na Listi revizorskih društava za obavljanje usluga revizije investicijskih fondova u Federaciji BiH.

Uprava društva, ovlašteni revizori i menadžeri u reviziji prisustvuju godišnjim sastancima revizora, te međunarodnim obukama i treninzima koje se odnose na tehnička područja primjene MSFI i MRS i drugih relevantnih oblasti a koje organizuje PKF International Limited.

Usavršavanje revizora ali i ostalih zaposlenika se također provodi samoedukacijom, koristeći se stručnom literaturom koja je zaposlenicima na raspolaganju i koja obuhvata područja finansija, računovodstva, poreza, i prava, te korištenje internetskih baza podataka, članaka i drugih publikacija dostupnih kod relevantnih institucija i stručnih organizacija na temu struke i/ili djelatnosti u kojima naši klijenti posluju. Usavršavanje zaposlenika se provodi i kroz interne seminare i E-learning na temu računovodstvenih i revizijskih standarda i izmjena i dopuna tih standarda, profesionalne etike i *soft skills*.

9 Finansijski podaci

Prihodi Društva u 2012. godini su kako slijedi:

Opis	Prihod u KM
Prihodi od usluga revizije	1.021.068
Prihodi od ostalih usluga	-
Ukupno	1.021.068

Ostale finansijske informacije za Društvo dostupne su u Agenciji za finansijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo.

Godišnji izvještaj o transparentnosti

za 2012. godinu

PKF Re Opinion d.o.o. Sarajevo

10 Primanja ovlaštenih revizora

Primanja zaposlenih ovlaštenih revizora su regulisana pojedinačnim ugovorima o radu.

11 Popis društava od javnog interesa na teritoriji Republike Srpske u kojima je Društvo obavilo reviziju u toku 2012. godine obavljena

Društvo je u 2012. godini obavilo reviziju finansijskih izvještaja sljedećih društava od javnog interesa koja posluju u entitetu Republika Srpska:

1. JP Željeznice Republike Srpske a.d., Doboj
2. Akcionarsko društvo „Vodovod i kanalizacija“ Bijeljina
3. Elektroprenos – Elektroprijenos BiH a.d. Banja Luka

Izvještaj odobrava:

Nihad Fejzić, direktor

u Sarajevu, 30. marta 2013. godine